

Opšta bolnica Senta

Odeljenje za laboratorijsku dijagnostiku

Poštovani pacijenti,

U cilju dobre saradnje, dobijanja kvalitetnih uzoraka, a samim tim i adekvatnih, tačnih i pouzdanih rezultata laboratorijskih ispitivanja, neophodno je da se adekvatno pripremite i upoznate sa načinima pravilnog sakupljanja laboratorijskog materijala:

Da bi rezultati bili pouzdani neophodno je da se materijal, po preporuci lekara, pravilno odabere, pravilno i u pravo vreme uzme.

Molimo Vas da se pridržavate sledećih smernica i preporuka:

1. Priprema za uzimanje krvi za rutinske laboratorijske analize:

Veče pre vađenja krvi lakše večerajte, do 19h (izbegavajte masnu hranu i slatkiše). Sve dok ne izvadite krv ne konzumirajte hranu i piće, osim vode i to u umerenim količinama (do 4 dcl). Najbolje vreme za uzimanje uzorka krvi (na prazan stomak) je u periodu od 7h-9h ujutru, 12h nakon poslednjeg obroka (‘našte’).

U slučaju da uzimate lekove u sklopu redovne terapije - ne uzimajte jutarnju dozu lekova. Lekovi utiču na tačnost vaših rezultata. Lekove ponesite sa sobom i popijte ih nakon vađenja krvi.

Na rezultate nalaza mogu da utiču:

- višednevna dijeta
- fizički napor (izbegavajte težu fizičku aktivnost 2-3 dana pre vađenja krvi)
- veći broj cigareta,
- konzumiranje alkoholnih pića
- konzumiranje kafe.

2. Postupak nakon vađenja krvi:

Da bi se sprečio nastanak hematoma i drugih komplikacija nakon vađenja krvi, potrebno je pridržavati se sledećih uputstava:

- Odmah po vađenju krvi čvrsto pritisnite tupfer na mesto uboda i držite do prestanka krvarenja - minimum 5 minuta. Ukoliko ste na antikoagulantnoj terapiji, ili pijete lekove koji produžavaju vreme krvarenja (Aspirin, Andol...) tupfer držite duže - minimum 10 minuta.
- Držite ruku ispruženu i ne savijajte je u laktu.
- Ruku iz koje je vađena krv ne izlažite većem opterećenju tokom dana.

3. Pravilno sakupljanje uzoraka mokraće (urina):

Za opšti pregled urina i određivanje koncentracija pojedinih supstanci u urinu donosi se prvi jutarnji urin (mokraća).

Potrebno je uzeti srednji mlaz prvog jutarnjeg urina, u sterilnu, novu posudu (kupuje se u apotekama) . Dan pre davanja mokraće na analizu izbegavajte da uzimate velike količine tečnosti kako bi urin bio koncentrovaniji. Takođe ne uzimajte diuretike (lekove koji podstiču mokrenje).

Po uzimanju uzorka potrebno ga je u najkraćem roku (ne dužem od 2h) dostaviti laboratoriji.

4. Priprema za određivanje lipidnog statusa (nivoa masti u krvi):

- Određivanje triglicerida, LDL – holesterola i HDL - holesterola isključivo raditi “našte”-posle 12h gladovanja.
- 2 nedelje pre uzimanja krvi ne menjajte navike u ishrani i izbegavajte značajnije promene telesne mase.
- Ne vežbajte najmanje 24h pre uzimanja krvi.
- Ukoliko su vrednosti lipida u krvi visoke u dogovoru sa lekarom ponovite analize u roku ne kraćem od nedelju dana.

5. Priprema za određivanje nivoa gvožđa (Fe) u krvi

Određivanje gvožđa u krvi se obavlja posle gladovanja od 12 sati, a pre uzimanja preparata Fe, ili transfuzije krvi. Neposredno pre vađenja krvi treba izbegavati unošenje velikih količina hrane bogate gvožđem (crveno meso, riba, živina, pasulj, sušeno voće, žitarice, obogaćeni hleb, jetreni proizvodi, prerađevine od mesa, kobasice, brokoli, rotkva, ren, lubenica, dinja, cvekla, ribizla, borovnica, kupina). Stres i nesanica utiču na nivo Fe u krvi.

Pacijentima koji su na terapiji gvožđem krv se uzima:

- Mesec dana posle injekcije preparata Fe.
- 10 dana posle prestanka uzimanja oralnih preparata Fe (tablete, kapsule, sirup).
- 3 dana nakon infuzije preparata Fe.
- 4 dana nakon transfuzije i tretmana sa radioaktivnim medikamentom.
- 2-3 dana pre vađenja krvi ne treba uzimati alkoholna pića, kao ni sokove (cvekla, borovnica, kupina, ribizla), sokove obogaćene vitaminima, kupinovo vino kao ni multivitaminске preparate koji sadrže gvožđe.

6. Priprema za OGTT test (oralni glukoza tolerans test – test opterećenja glukozom):

- Pre izvođenja testa ne izlažite se intenzivnim fizičkim aktivnostima.

- Normalno se hranite 3 dana pre testa.
- U dogovoru sa lekarom prekinite uzimanje diuretika i kortikosteroida.
- Krv se uzima jutro posle gladovanja od 10-12h (dozvoljeno je uzimanje vode i nezaslađenog čaja)
- Za vreme testa se mora mirovati, ne sme se pušiti, jesti i piti.
- U laboratoriji se prvo izvadi krv "našte", a zatim se popije 75g glukoze ili druga količinu ukoliko lekar drugačije prepíše.
- Nakon 120 minuta se ponovo vadi krv.
- Kod trudnica krv se vadi "našte", 60 i 120 min nakon popijene glukoze.

7. **Analiza stolice na okultno krvarenje:**

- 7 dana pre testa ne uzimajte lekove koji mogu dovesti do krvarenja u digestivnom traktu (Aspirin, Ibuprofen, kortikosteroidi...).
- Test treba odložiti kod dijareje (proliva), menstruacije, hematurije (krvi u mokraći), ili krvarenja iz hemoroida.
- Uzorak uzeti kašičicom koja je data u originalno zapakovanoj bočici (kupljenu u apoteci). Količina stolice treba da je veličine zrna graška – nema potrebe donositi veće količine stolice. Uzorak se može uzeti veće pre planiranog dolaska u laboratoriju, ali se mora držati na hladnom mestu.